

Kapenga whenua kia kauhā e pangia e nga tikanga o Tekiona 117 o "Te Ture Kooti Whenua Maori 1894."

PLUNKET, Kawana.

OTA A TE KAUNIHERA.

I te Tari o te Kawanatanga, i Poneke, i tenei te tekau-ma-iwa o nga ra o Tihema, 1905.

Tu ana i reira:

KO TE RIGHT HONOURABLE R. J. SEDDON HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA I TAUA RA.

NOTEHEA i raro i nga tikanga o tekiona whā o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," kua meinga hei Ture, ka ahei te Kawana i runga i te Ota a tona Kaunihera ki te kape atu kia kauhā e pangia e nga tikanga o te tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894" (ka huaina i raro nei ko "taua Ture"), mo tetahi wa poto, wa roa ranei, i runga ano i nga ritenga me nga tikanga me nga here e ata whakaaturia ana i roto i taua ota, tetahi whenua, tetahi paanga, whai taketanga ranei abakoa kei hea e takoto ana, e ekengia ana e te mana o taua tekiona; a ka ahei hoki ia ki te kape pera atu i tetahi whenua mo te taha anake ki te tangata kei a ia e rihi ana taua whenua, mo tetahi atu tangata ranei e noho whai-tikanga ana i runga i tetahi whenua kua whakapajia e ia, kua utua ranei e ia he moni ki nga tangata Maori no ratou taua whenua hei rihi hei hoko ranei i taua whenua i mua atu i te mananga o taua Ture: Engari kauhā te Ota a te Kaunihera, i whakaputaina i raro i nga tikanga o tenei tekiona, e whai mana kia pau ra ano nga maraua e rua i muri iho i te ra i panuitia ai i roto i te *Gazette*: Engari hoki ko ia tuku i mahia i whakaotia ranei i raro i nga tikanga o tenei tekiona me ata whakamana e te Kooti i raro i nga tikanga o te rima-tekau-ma-toru o nga tekiona o taua Ture:

A notemea kua puta te kupu a te Kaunihera Takiwa Whenua Maori o Waiariki, i te tekau-ma-waru o nga ra o Maehe, kotahi mano e iwa rau ma rima, i tae mai nei i te ono o nga ra o Oketopa, kotahi mano e iwa rau ma rima, whakaatu mai ki te Kawana, he mea pai kia kapea te poraka te pihi whenua ranei e mau nei nga ata whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, kia kauhā e pangia e nga tikaugaa o te tekiona tahi rau tekau-ma-whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," he mea kia taea ai te tuku i runga i te rihi:

Na reira, tenei His Excellency te Kawana o te Koroni o Niu Tirenī, i runga i tana whakahaerenga i nga mana kua whataua nei ki runga ki a ia e tekiona whā o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1895," i runga hoki i te kupu tohutohu, kupu whakaae hoki a te Kaunihera Whiriwhiri o taua koroni, ka kape nei kia kauhā ai e taua nga tikanga o tekiona tahi rau tahi tekau ma whitu o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," ki runga ki te poraka te pihi whenua ranei e mau nei te ata whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, he mea kia taea ai te tuku i runga i te rihi mo nga tau rua-tekau-ma-tahi, me te whai mana ki te rihi ano mo etahi atu tau o rua-tekau-ma-tahi: Engari ia ko te utu reti kia tonoa, me whakarite i runga i tenei tikanga, ara me kauhā e hoki iho i te rima paiheneti o te wariu o te whenua i whakataua ai i raro i nga tikanga o "Te Ture Wariutanga Whenua a te Kawanatanga, 1896."

KUPU APITI.

KATOĀ tera poraka pihi whenua ranei kei roto i te Takiwa Whenua o Akarana e takoto ana, tona nui 1,089 nga eka 1 ruiri 18 nga paati, nui ake iti iho ranei, e mohiotia nei te ingoa ko Te Hikutawatawa Poraka, ara ko te whenua e mau na te whakaaturanga i roto i te tiwhikete taitara, kei te 163 o nga wharangi o Pukapuka 52 o te Rehita, i Akarana e takoto ana.

ALEX. WILLIS,

Kai-tuhituhi o te Kaunihera Whiriwhiri.

Whakamana i tetahi Maori ki te Mokete Whenua i raro i nga tikanga o Tekiona 6 o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1897."

PLUNKET, Kawana.

OTA A TE KAUNIHERA.

I te Tari o te Kawanatanga, i Poneke, i tenei te 20 o nga ra o Tihema, 1905.

Tu ana i reira:

KO TE HONOURABLE SIR J. G. WARD HEI TUMUAKI MO TE KAUNIHERA I TAUA RA.

NOTEHEA i raro i nga tikanga o te ono o nga tekiona o "Te Ture Whakatikatika i nga Ture Whenua Maori, 1897," i meingatia hei Ture, ka ahei te Kawana i roto i tona Kaunihera, ki te whakamana i tetahi Maori whai take ki tetahi whenua motuhake, ki te mokete i te whenua pera ki tetahi Tari Tuku Moni a te Kawanatanga, a ki te peratia me mana taua mokete, ano ehara i te Maori taua tangata tuku mokete, a kauhā e pa atu nga here me nga tikanga o "Te Ture Kooti Whenua Maori, 1894," o tetahi atu Ture ranei e pa ana ki nga whenua Maori, ki nga whenua ranei e whai take ana nga Maori, e puritia ana ranei e nga Maori, ahakoa e rere ke ana nga tikanga o aua Ture:

A notemea ko Mary Spooner, o Raketapauma, i roto i te Takiwa Porowinitanga o Poneke, i roto i te Koroni o Niu Tirenī, te tangata nona te whenua motuhake, e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, a kua tonoa e ia kia whakaetia kia nama moni ia i runga i te mokete o taua whenua ra: A, i te mea i whakaputaina he tiwhikete, he mea tuhi i te ono o nga ra o Oketopa, kotahi mano e iwa rau ma rima, i raro i te ringa o William Gilbert Mair, Esquire, he Tiati nei ia no te Kooti Whenua Maori o Niu Tirenī, me te hiiri o taua Kooti, e whakaatu ana, he whenua ano ta taua Mary Spooner, i tua atu o te whenua e hiahia ana e ia kia moketitia, e rahi ana hei oranga mona.

No, reira, tenei His Excellency te Kawana o te Koroni o Niu Tirenī, i runga i tana whakahaerenga i nga mana kua whakataua nei ki runga ki a ia i runga i nga tikanga o taua Ture i whakahuatia ra, i runga hoki i te kupu tohutohu, kupu whakaae hoki a te Kaunihera Whiriwhiri o taua Koroni, ka whakamana nei i taua Mary Spooner ki te mokete i te whenua e mau nei te whakaaturanga i roto i te Kupu Apiti ki tenei, ki te Tari o te Kai-tiaki mo te Katoa, koina tetahi o nga Tari Tuku Moni a te Kawanatanga i huaina ake nei.

KUPU APITI.

TERA pihi whenua katoa kei roto i te Takiwa Porowinitanga o Poneke e takoto ana, o 387 nga eka i roto, nui ake iti iho ranei, koi nei te whenua e mohiotia nei ko Raketapuma Nama 1e Nama 2, Tekiona Nama 2a, koina te whenua e mau na te whakaaturanga i roto i te ota wehewehe o te Kooti Whenua Maori, i whakaputaina i te 13 o nga ra o Hune, 1904, ki a Mary Spooner.

ALEX. WILLIS,

Kai-tuhituhi o te Kaunihera Whiriwhiri